ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 16ης Δεκεμβρίου 1999 *

Στην υπόθεση C-382/98,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court) (Ηνωμένο Βασίλειο), προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

The Queen

και

Secretary of State for Social Security,

ex parte: **John Henry Taylor,**

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 3 και 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δε-

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

κεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/003, σ. 160),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Schintgen, πρόεδρο του δευτέρου τμήματος, προεδρεύοντα του έκτου τμήματος, P. J. G. Kapteyn, G. Hirsch, H. Ragnemalm (εισηγητή) και Β. Σκουρή, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo

γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο J. H. Taylor, εκπροσωπούμενος από την D. Rose, barrister, και τον P. Leach, Legal director της οργανώσεως Liberty,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τον J. E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, επικουρούμενο από τους D. Pannick, QC, και T. de la Mare, barrister,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer, Oberrätin στην Καγκελαρία,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον A. Aresu, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και τη N. Yerell, υπάλληλο εθνικής διοικήσεως αποσπασμένη στην ίδια υπηρεσία,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του J. H. Taylor, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουλίου 1999,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 9ης Οκτωβρίου 1998, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Οκτωβρίου 1998, το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court), υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία των άρθρων 3 και 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μετα-

χειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/003, σ. 160, στο εξής: οδηγία).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο αιτήσεως για judicial review (δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας) που υπέβαλε ενώπιον του High Court of Justice ο J. H. Taylor, ο οποίος ισχυρίζεται ότι υπέστη δυσμενή διάκριση λόγω φύλου, αντίθετη προς την οδηγία, για τον λόγο ότι δεν του χορηγήθηκε το επίδομα θερμάνσεως που προβλέπουν οι Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998 (κανονιστική απόφαση περί επιδομάτων θερμάνσεως που χορηγείται από το Social Fund, στο εξής: κανονιστική απόφαση).

Κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

3 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α', η οδηγία εφαρμόζεται στα νομικά συστήματα που εξασφαλίζουν προστασία κατά των ακολούθων κινδύνων:

— ασθενείας,

— αναπηρίας,

— γήρατος,

— εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικής ασθενείας,

— ανεργίας.

4 Πάντως, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας προβλέπει:

«Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ευχέρεια που έχουν τα κράτη μέλη να αποκλείουν από το πεδίο εφαρμογής της:

α) τον καθορισμό της ηλικίας συνταξιοδοτήσεως για την χορήγηση συντάξεων γήρατος και συντάξεων εν γένει και τις συνέπειες που είναι δυνατό να προκύψουν για άλλες παροχές.»

5 Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας, τα κράτη μέλη προβαίνουν περιοδικά στην εξέταση των θεμάτων που εξαιρούνται κατά την παράγραφο 1, προκειμένου να εξακριβώνουν αν δικαιολογείται, λαμβανομένης υπόψη της κοινωνικής εξελίξεως, η διατήρηση των εν λόγω εξαιρέσεων.

Η εθνική κανονιστική ρύθμιση

6 Η κανονιστική απόφαση εκδόθηκε στις 8 Ιανουαρίου 1998, κατ' εφαρμογήν του Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (νόμου περί εισφορών και παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως, στο εξής: νόμος του 1992).

7 Το άρθρο 2 της κανονιστικής αποφάσεως προβλέπει ότι οι ακόλουθες δύο κατηγορίες προσώπων δικαιούνται επιδόματος θερμάνσεως, χορηγούμενο από το Social Fund (κοινωνικό ταμείο):

— βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της κανονιστικής αποφάσεως, τα πρόσωπα που λαμβάνουν επίδομα προς συμπλήρωση του εισοδήματος ή επίδομα ανεργίας βάσει του εισοδήματος (οι δύο αυτές παροχές καταβάλλονται βάσει των οικονομικών αναγκών κατόπιν ελέγχου της απορίας) και εισπράττουν μια από τις παροχές που καταβάλλονται μόνο σε πρόσωπα τα οποία έχουν φθάσει σε ένα ελάχιστο όριο ηλικίας ή ζουν με πρόσωπα που έχουν φθάσει την ηλικία αυτή (εν πάση περιπτώσει, άνω των 60 ετών)·

— βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 5, της κανονιστικής αποφάσεως, τα πρόσωπα που ανήκουν στις κατηγορίες που απαριθμούνται στην παράγραφο 6, δηλαδή άνδρες ηλικίας 65 ετών και άνω και γυναίκες ηλικίας 60 ετών και άνω, και δικαιούνται μια από τις παροχές που απαριθμούνται στην παράγραφο 6. Ορισμένες από τις παροχές αυτές χορηγούνται κατόπιν ελέγχου της απορίας και άλλες όχι, όπως η σύνταξη που χορηγείται από το κράτος.

8 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της κανονιστικής αποφάσεως, τα πρόσωπα που αποτελούν μέρος της πρώτης κατηγορίας δικαιούνται επιδόματος θερμάνσεως 50 αγγλικών λιρών (GBP) ετησίως. Τα πρόσωπα που εμπίπτουν στη δεύτερη κατηγορία δικαιούνται επιδόματος 20 GBP, ή 10 GBP αν ζουν με πρόσωπο που δικαιούται επίσης του επιδόματος.

9 Διευκρινίζεται ότι, δυνάμει του συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 1 της κανονιστικής αποφάσεως, του άρθρου 44 του νόμου του 1992 και του παραρτήματος 4 του Pensions Act του 1995 (νόμου περί συντάξεων), η σύνταξη του άρθρου 2,

παράγραφος 6, της κανονιστικής αποφάσεως είναι σύνταξη που καταβάλλεται από το κράτος, η οποία οφείλεται όταν ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις περί καταβολής εισφορών και έχει φθάσει σε ηλικία 65 ετών αν είναι άνδρας και 60 ετών αν είναι γυναίκα.

Το ιστορικό της διαφοράς της κύριας δίκης

10 Ο J. H. Taylor, γεννηθείς στις 3 Ιουνίου 1935, ο οποίος ήταν ταχυδρομικός υπάλληλος πριν από τη συνταξιοδότησή του, κατέβαλε εισφορές κοινωνικής ασφαλίσεως κατά τη διάρκεια της ενεργού επαγγελματικής ζωής του. Το 1998, σε ηλικία 62 ετών, ελάμβανε σύνταξη από τα Ταχυδρομεία. Αν ήταν γυναίκα, θα ελάμβανε σύνταξη από το κράτος. Ισχυρίζεται ότι υπέστη παρανόμως δυσμενή διάκριση λόγω φύλου καθόσον δεν του χορηγήθηκε από το κράτος το επίδομα θερμάνσεως ποσού 20 GBP, που θεσπίζεται με την κανονιστική απόφαση. Συνομολογείται ότι, υπό παρόμοιες συνθήκες, γυναίκα της ιδίας ηλικίας θα ελάμβανε το επίδομα αυτό.

11 Στις 6 Απριλίου 1998, ο J. H. Taylor άσκησε ενώπιον του High Court of Justice προσφυγή αμφισβητώντας την άρνηση καταβολής του επιδόματος θερμάνσεως.

Τα προδικαστικά ερωτήματα

12 Υπό τις συνθήκες αυτές, το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court), αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα δύο προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 3 της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ το επίδομα θερμάνσεως που χορηγείται σύμφωνα με τα άρθρα 2, παράγραφοι 5 και 6, και

3, παράγραφος 1, στοιχείο b, των Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998;

2) Αν η απάντηση στο ερώτημα 1 είναι καταφατική:

α) Έχει εφαρμογή, υπό τις συνθήκες της παρούσας υποθέσεως, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ;

β) Συγκεκριμένα, μπορεί ο αιτών να επικαλεστεί το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ, όταν οι Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998 και ο Social Security Contributions and Benefits Act 1992, βάσει του οποίου θεσπίστηκε η κανονιστική αυτή απόφαση, τέθηκαν σε ισχύ μετά τις 23 Δεκεμβρίου 1984, ημερομηνία μέχρι την οποία η εν λόγω οδηγία έπρεπε να είχε μεταφερθεί πλήρως στην εσωτερική έννομη τάξη;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

13 Με το πρώτο ερώτημα,το High Court of Justice ρωτά αν το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας έχει την έννοια ότι επίδομα θερμάνσεως, όπως αυτό που καταβάλλεται δυνάμει των άρθρων 2, παράγραφοι 5 και 6, και 3, παράγραφος 1, της κανονιστικής αποφάσεως, εμπίπτει στην οδηγία αυτή.

14 Όπως έχει ήδη αποφανθεί το Δικαστήριο, για να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, μια παροχή πρέπει να συνιστά το σύνολο ή μέρος συστήματος που προβλέπεται από τον νόμο για την προστασία από έναν από τους κινδύνους που απα-

ριθμούνται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας, ή μορφή κοινωνικής πρόνοιας που αποβλέπει στον ίδιο σκοπό και πρέπει να έχει άμεση και πραγματική σχέση με την προστασία από έναν από τους κινδύνους αυτούς (βλ. αποφάσεις της 4ης Φεβρουαρίου 1992, C-243/90, Smithson, Συλλογή 1992, σ. I-467, σκέψεις 12 και 14· της 16ης Ιουλίου 1992, C-63/91 και C-64/91, Jackson και Cresswell, Συλλογή 1992, σ. I-4737, σκέψεις 15 και 16, και της 19ης Οκτωβρίου 1995, C-137/94, Richardson, Συλλογή 1995, σ. I-3407, σκέψεις 8 και 9).

15 Επιβάλλεται η διαπίστωση, καθώς εξάλλου συνομολογείται από τους διαδίκους, ότι το επίδομα της κύριας δίκης αποτελεί μέρος νομικού συστήματος στο μέτρο που προβλέπεται από παρέχοντα νομοθετική εξουσιοδότηση νόμο, ήτοι τον νόμο του 1992, και τίθεται σε εφαρμογή με κανονιστική διάταξη, δηλαδή με την κανονιστική απόφαση.

16 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν το επίδικο επίδομα της κύριας δίκης έχει άμεση και πραγματική σχέση με την προστασία από έναν από τους κινδύνους που απαριθμούνται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Richardson, σκέψη 9).

17 Σύμφωνα με τον J. H. Taylor και την Επιτροπή, το επίδομα θερμάνσεως έχει άμεση και πραγματική σχέση με τον έναν από τους κινδύνους που απαριθμούνται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας, ήτοι τον κίνδυνο γήρατος. Συναφώς, ο J. H. Taylor και η Επιτροπή υπογραμμίζουν ότι η καταβολή του επιδόματος εξαρτάται από την προϋπόθεση ο δικαιούχος να έχει φθάσει, αναλόγως του αν είναι γυναίκα ή άνδρας, στην ηλικία των 60 ή 65 ετών. Ο J. H. Taylor και η Επιτροπή τονίζουν ότι το γεγονός ότι το Social Fund καλύπτει ορισμένες ανάγκες και κινδύνους βαίνοντες πέραν του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας δεν είναι καθοριστικής σημασίας. Επισημαίνουν συναφώς ότι, αν από εκτιμήσεις γενικής φύσεως σχετικά με το Social Fund, μπορεί να θεωρηθεί ότι ένα ατομικό σύστημα επιδομάτων καταβαλλομένων από το ταμείο αυτό δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας, διακυβεύεται η αποτελεσματικότητα της οδηγίας αυτής.

18 Αντιθέτως, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Αυστριακή Κυβέρνηση θεωρούν ότι το επίδομα δεν συνδέεται με κίνδυνο καλυπτόμενο από την οδηγία καθόσον σκοπεί να βοηθήσει τα πρόσωπα που αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τα

έξοδά τους θερμάνσεως, πράγμα το οποίο συνιστά κίνδυνο που δεν εμπίπτει στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας.

19 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου στηρίζεται, συγκεκριμένα, στο νομοθετικό πλαίσιο όπου εντάσσεται το επίδομα, δηλαδή τον νόμο του 1992 που απονέμει την εξουσία θεσπίσεως κανονιστικών αποφάσεων σχετικά με τα καταβαλλόμενα από το Social Fund επιδόματα. Το Social Fund όμως έχει σκοπό αρωγής των κατηγοριών προσώπων που αντιμετωπίζουν οικονομικές και υλικές ανάγκες. Το γεγονός ότι το κριτήριο του γήρατος είναι επίσης λυσιτελές για την καταβολή του επιδίκου στην κύρια δίκη επιδόματος δεν αρκεί για να εμπίπτει το επίδομα αυτό στην οδηγία.

20 Περαιτέρω, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ της κανονιστικής αποφάσεως και του συνολικού νομοθετικού της πλαισίου, από την ίδια τη διατύπωση της κανονιστικής αποφάσεως προκύπτει ότι ένας από τους ουσιώδεις στόχους του επιδόματος είναι να βοηθήσει τα πρόσωπα που βρίσκονται σε χρηματική ένδεια. Συναφώς, η κυβέρνηση αυτή εξετάζει από κοινού τις παραγράφους 2 και 6 του άρθρου 2 της κανονιστικής αποφάσεως. Υπογραμμίζει ότι στην πρώτη κατηγορία προσώπων, που προβλέπεται στην παράγραφο 2, περιλαμβάνονται μόνον τα πρόσωπα που λαμβάνουν επίδομα προς συμπλήρωση του εισοδήματος ή επίδομα ανεργίας βάσει του εισοδήματος· η δεύτερη κατηγορία, που προβλέπεται στην παράγραφο 6, στην οποία παραπέμπει η παράγραφος 5, περιλαμβάνει τα ίδια αυτά πρόσωπα.

21 Επισημαίνεται ότι ο επιδιωκόμενος από το Social Fund στόχος δεν ενδείκνυται για να καθοριστεί αν το επίδικο στην κύρια δίκη επίδομα αφορά έναν από τους κινδύνους που απαριθμούνται στην οδηγία, εφόσον πρόκειται για ταμείο που καταβάλλει εξαιρετικώς ποικίλα επιδόματα. Επομένως, πρέπει να εξεταστεί η κανονιστική ρύθμιση που αφορά το επίδικο στην κύρια δίκη επίδομα, δηλαδή η κανονιστική απόφαση.

22 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι η κανονιστική απόφαση περιλαμβάνει δύο διαφορετικούς ορισμούς των προσώπων που μπορούν να τύχουν του επιδόματος, ο πρώτος στο άρθρο 2, παράγραφος 2, της κανονιστικής αποφάσεως και ο δεύτερος στο άρθρο 2, παράγραφοι 5 και 6, της κανονιστικής αποφάσεως. Καθόσον το υποβληθέν

ερώτημα αφορά μόνον τον δεύτερο ορισμό, ο δε ορισμός αυτός είναι ανεξάρτητος του πρώτου, πρέπει, αντίθετα προς ό,τι ισχυρίζεται η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, να εξεταστεί ο ορισμός αυτός μεμονωμένα και να εξακριβωθεί αν το επίδομα, του οποίου ο σκοπός καθορίζεται ανάλογα με τα πρόσωπα που αφορά ο δεύτερος ορισμός, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας.

23 Από το άρθρο 2, παράγραφοι 5 και 6, της κανονιστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το επίδομα μπορεί να χορηγείται σε ηλικιωμένα πρόσωπα, ακόμη και αν δεν αντιμετωπίζουν οικονομικές και υλικές δυσχέρειες. Επομένως, αντίθετα προς ό,τι ισχυρίζεται η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η αντιμετώπιση της οικονομικής ένδειας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά τον σκοπό της κανονιστικής αποφάσεως. Αντιθέτως, το επίδομα μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε πρόσωπα που έχουν φθάσει τουλάχιστον την ηλικία των 60 ετών για τις γυναίκες και των 65 ετών για τους άνδρες. Πρόκειται για προϋπόθεση που απαιτείται για τη χορήγηση του επιδόματος, εφαρμοστέα σε όλα τα πρόσωπα που αφορά η εν λόγω διάταξη.

24 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το επίδικο στην κύρια δίκη επίδομα αφορά μόνον τα πρόσωπα που έχουν φθάσει τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδοτήσεως και επομένως σκοπεί την προστασία τους από τον κίνδυνο γήρατος, που αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας. Το γεγονός ότι ο αιτών το επίδομα πρέπει επίσης να δικαιούται μία από τις παροχές που απαριθμούνται στο άρθρο 2, παράγραφος 6, της κανονιστικής αποφάσεως δεν μεταβάλλει τη διαπίστωση αυτή. Πράγματι, οι παροχές αυτές είναι ποικίλης φύσεως και μόνον ορισμένες από αυτές σκοπούν την αντιμετώπιση της ανεπάρκειας χρηματικών πόρων.

25 Καθόσον η χορήγηση του επιδόματος θερμάνσεως σε οποιαδήποτε κατηγορία των εν λόγω προσώπων εξαρτάται πάντοτε από την επέλευση του κινδύνου γήρατος, πρέπει να θεωρηθεί ότι το επίδομα αυτό παρέχει άμεση και πραγματική προστασία από τον κίνδυνο αυτόν.

26 Συνεπώς, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας έχει την έννοια ότι επίδομα θερμάνσεως, όπως αυτό που καταβάλλεται δυνάμει των άρθρων 2, παράγραφοι 5 και 6, και 3, παράγραφος 1, της κανονιστικής αποφάσεως, εμπίπτει στην οδηγία αυτή.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

27 Με το πρώτο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος, το High Court of Justice ρωτά αν η προβλεπόμενη στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας παρέκκλιση τυγχάνει εφαρμογής σε επίδομα θερμάνσεως, όπως αυτό που καταβάλλεται δυνάμει των άρθρων 2, παράγραφοι 5 και 6, και 3, παράγραφος 1, της κανονιστικής αποφάσεως.

28 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι διακρίσεις που προβλέπονται σε άλλα συστήματα παροχών, πλην των συστημάτων συντάξεων λόγω γήρατος και λόγω συμπληρώσεως συνταξίμου χρόνου, δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, ως συνέπεια καθορισμού ηλικίας συνταξιοδοτήσεως διαφορετικής ανάλογα με το φύλο, παρά μόνον εάν οι διακρίσεις αυτές είναι αντικειμενικώς αναγκαίες για να αποφευχθεί ο κίνδυνος διαταράξεως της οικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως ή για να εξασφαλισθεί η συνοχή μεταξύ του συστήματος συντάξεων λόγω συμπληρώσεως του συνταξίμου χρόνου και του συστήματος των άλλων παροχών (βλ. απόφαση της 30ής Μαρτίου 1993, C-328/91, Thomas κ.λπ., Συλλογή 1993, σ. I-1247, σκέψη 12).

29 Όσον αφορά καταρχάς την επιταγή της διατηρήσεως της οικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως, το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί ότι η χορήγηση παροχών, στο πλαίσιο συστημάτων που δεν στηρίζονται στην καταβολή

εισφορών, σε πρόσωπα ως προς τα οποία έχουν επέλθει ορισμένοι κίνδυνοι, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το δικαίωμα των προσώπων αυτών για σύνταξη γήρατος βάσει συμπληρωθεισών περιόδων καταβολής εισφορών, δεν επηρεάζει άμεσα την οικονομική ισορροπία των συστημάτων συντάξεων που στηρίζονται στην καταβολή εισφορών (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Thomas κ.λπ., σκέψη 14).

30 Στη συνέχεια, επισημαίνεται ότι οι παρεμβαίνοντες ενώπιον του Δικαστηρίου αναγνώρισαν ότι το επιχείρημα σχετικά με την οικονομική ισορροπία δεν μπορεί να τυγχάνει εφαρμογής σε επιδόματα που δεν στηρίζονται στην καταβολή εισφορών, όπως τα επίδικα στην κύρια δίκη.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η εξάλειψη της δυσμενούς διακρίσεως δεν ασκεί επιρροή στην οικονομική ισορροπία του συστήματος της κοινωνικής ασφαλίσεως στο σύνολό του.

32 Όσον αφορά τη συνοχή μεταξύ του συστήματος συντάξεων γήρατος και άλλων συστημάτων παροχών, πρέπει να εξεταστεί αν οι προβλεπόμενες ανισότητες ηλικίας για τη χορήγηση του επιδίκου στην κύρια δίκη επιδόματος είναι αντικειμενικά αναγκαίες.

33 Σύμφωνα με την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, αν υποτεθεί ότι το επίδικο στην κύρια δίκη επίδομα θεωρηθεί ότι σκοπεί την προστασία κατά του κινδύνου γήρατος, δεν υπάρχει συνοχή στην επιλογή άλλης ηλικίας από την εφαρμοστέα για την καταβολή της δημοσίας συντάξεως, η οποία αφορά ακριβώς τον κίνδυνο γήρατος.

34 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μολονότι το επίδομα σκοπεί την προστασία από τον κίνδυνο γήρατος και πρέπει συνεπώς να καταβάλλεται σε πρόσωπα μόνο μετά ορισμένη ηλικία, δεν συνεπάγεται ότι η ηλικία αυτή πρέπει οπωσδήποτε να συμπίπτει με τη νόμιμη ηλικία συνταξιοδοτήσεως και να είναι, ως εκ τούτου, διαφορετική για τους άνδρες και τις γυναίκες.

35 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι δυσμενής διάκριση όπως η επίδικη στην κύρια δίκη δεν συνδέεται οπωσδήποτε με τη διαφορά ηλικίας συνταξιοδοτήσεως ανδρών και γυναικών, οπότε δεν καλύπτεται από την προβλεπόμενη στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας παρέκκλιση.

36 Επομένως, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας παρέκκλιση δεν τυγχάνει εφαρμογής σε επίδομα όπως το καταβαλλόμενο δυνάμει των άρθρων 2, παράγραφοι 5 και 6, και 3, παράγραφος 1, της κανονιστικής αποφάσεως.

37 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως στο πρώτο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος αυτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

38 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Αυστριακή Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 9ης Οκτωβρίου 1998 το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Divisional Court), αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως, έχει την έννοια ότι επίδομα θερμάνσεως, όπως το καταβαλλόμενο δυνάμει των άρθρων 2, παράγραφοι 5 και 6, και 3, παράγραφος 1, των** Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998, **εμπίπτει στην οδηγία αυτή.**

2) **Η προβλεπόμενη στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 79/7 παρέκκλιση δεν τυγχάνει εφαρμογής σε επίδομα όπως το καταβαλλόμενο δυνάμει των άρθρων 2, παράγραφοι 5 και 6, και 3, παράγραφος 1, των** Social Fund Winter Fuel Payment Regulations 1998.

Schintgen Kapteyn Hirsch

Ragnemalm Σκουρής

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Δεκεμβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida